

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2018. gada 2. oktobrī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneses Ineta Ziemele un Daiga Rezevska,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto sabiedrības ar ierobežotu atbildību [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 139/2018),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta 2014. gada 25. februāra noteikumu Nr. 116 “Būvkomersantu reģistrācijas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 116) 27.3. apakšpunktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. pantam, kā arī Būvniecības likuma 2. un 3. pantam.

2. Apstrīdētā norma noteic valsts nodevas apmēru par ikgadējās informācijas iekļaušanu būvkomersantu reģistrā atkarībā no to neto apgrozījuma iepriekšējā kalendāra gadā.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;

- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu tiesa izskata lietas par citu normatīvo tiesību aktu vai to daļu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām (aktiem).

Tādējādi Pieteikuma iesniedzējas prasījums izvērtēt Ministru kabineta noteikumu normas atbilstību Būvniecības likumam un Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja ir komersants, kuras pamatdarbība ir saistīta ar specializēto būvmateriālu un tehnoloģiju tirdzniecību, metālprodukcijas ražošanu un apstrādi. Vienlaikus tā veic arī specializētus būvniecības darbus. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 116 12. punktu būvkomersantam reizi gadā līdz 31. maijam ir pienākums iesniegt ikgadējo informāciju iekļaušanai būvkomersantu reģistrā. Atbilstoši apstrīdētajai normai, lai iesniegtu šo ikgadējo informāciju, Pieteikuma iesniedzējai bija pienākums samaksāt valsts nodevu. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka valsts nodevas apmērs nepamatoti tiek noteikts, ņemot vērā būvkomersanta neto apgrozījumu iepriekšējā kalendāra gadā. Pieteikuma iesniedzēja ir norādījusi uz savu Satversmes 91. pantā ietverto pamattiesību iespējamo aizskārumu.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī ja personai šādu iespēju nav.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem secināms, ka Pieteikuma iesniedzējai ar Būvniecības valsts kontroles biroja (datums) lēmumu (numurs) atteikta ikgadējās informācijas iekļaušana būvkomersantu reģistrā un Pieteikuma iesniedzēja izslēgta no šī reģistra. Valsts nodeva tikusi samaksāta tikai nepilnā apmērā. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka neesot pamats aprēķināt valsts nodevu no visa būvkomersanta iepriekšējā gada neto apgrozījuma, jo lielāko daļu no tā veido ar būvdarbiem nesaistīti ieņēmumi. Minētais lēmums apstrīdēts Būvniecības valsts kontroles biroja direktoram.

No Tiesu informācijas sistēmā pieejamās informācijas izriet, ka Būvniecības valsts kontroles biroja direktora (datums) lēmumu (numurs) Pieteikuma iesniedzēja pārsūdzējusi administratīvajā tiesā. Ar Administratīvās rajona tiesas 2018. gada 5. septembra lēmumu nolemts ierosināt administratīvo lietu.

Konstitucionālā sūdzība galvenokārt ir subsidiārs pamattiesību aizsardzības mehānisms (*sk. Satversmes tiesas 2007. gada 26. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2006-38-03 8.1. punktu*). Gadījumā, kad pamattiesības tiek aizskartas ar tiesību piemērošanas aktu, personai jāizmanto vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi, kas paredz iespēju pārsūdzēt tiesību piemērošanas aktu, ar kura starpniecību tiesību norma ir aizskārusi personas pamattiesības. Satversmes tiesas likumā ietvertā subsidiaritātes principa mērķis ir panākt, lai tiesa, izskatot lietu pēc būtības, visupirms izmantotu tās rīcībā esošās tiesību piemērošanas un interpretācijas metodes Satversmei atbilstoša rezultāta sasniegšanai (*sk. Satversmes tiesas 2011. gada 19. oktobra sprieduma lietā Nr. 2010-71-01 14. punktu*).

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka administratīvā tiesa, īstenojot savu kompetenci, noskaidro un izvērtē visus lietā nozīmīgos tiesību un faktu jautājumus. Līdz ar to administratīvajā procesā tiek īstenota visaptveroša tiesas kontrole (*sk. Satversmes*

tiesas 2017. gada 22. decembra sprieduma lietā Nr. 2017-08-01 14.2. punktu). Tiesvedību administratīvajā tiesā nevar atzīt par neefektīvu personas tiesību aizsardzības līdzekli Satversmes tiesas likuma izpratnē, īpaši ņemot vērā objektīvās izmeklēšanas principu. Šis princips ir administratīvā procesa tiesā neatņemama sastāvdaļa, un uzskatāms par efektīvu privātpersonas tiesību aizsardzības garantiju. Tas ir viens no administratīvā procesa pamatprincipiem, kas tiesai jāievēro un jāpiemēro, izskatot jebkuru administratīvo lietu. Atbilstoši objektīvās izmeklēšanas principam tiesai ir pienākums konkrētā lietā noskaidrot objektīvo patiesību un nodrošināt pierādījumu pietiekamību neatkarīgi no tā, vai procesa dalībnieki ir vai nav tiesu informējuši par visiem lietas pareizai izlemšanai būtiskiem apstākļiem un ir vai nav sagādājuši pietiekami daudz pierādījumu (*sk. Satversmes tiesas 2010. gada 11. jūnija lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2010-11-01 8. punktu*).

Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja vēl nav izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas aizskartās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 139/2018).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

A. Laviņš